YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)
16 päivänä joulukuuta 1998 *

Asiassa C-374/96,

jonka Finanzgericht Düsseldorf (Saksa) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Florian Vorderbrüggen

vastaan

Hauptzollamt Bielefeld

ennakkoratkaisun asetuksen (ETY) N:o 804/68 5 c artiklassa tarkoitetun lisämaksun soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 3 päivänä kesäkuuta 1988 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1546/88 (EYVL L 139, s. 12) 3 a artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan pätevyydestä, sellaisena kuin tämä artikla on lisättynä 20.4.1989 annetulla komission asetuksella N:o 1033/89 (EYVL L 110, s. 27),

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja G. Hirsch (esittelevä tuomari) sekä tuomarit G. F. Mancini ja R. Schintgen,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

julkisasiamies: P. Léger,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies H. A. Rühl,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille on esittänyt

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellinen pääneuvonantaja Dierk Booß, avustajinaan asianajajat Hans-Jürgen Rabe, Georg M. Berrisch ja Marco Núñez Müller, Bryssel,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Vorderbrüggenin, edustajanaan asianajaja Mechtild Düsing, Münster, ja komission, asiamiehenään Marco Núñez Müller, 11.6.1998 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 17.9.1998 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Finanzgericht Düsseldorf on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 13.11.1996 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 26.11.1996, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla ennakkoratkaisukysymyksen asetuksen (ETY) N:o 804/68 5 c artiklassa tarkoitetun lisämaksun soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 3 päivänä kesäkuuta 1988 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1546/88 (EYVL L 139, s. 12) 3 a artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan pätevyydestä, sellaisena kuin tämä artikla on lisättynä 20.4.1989 annetulla komission asetuksella N:o 1033/89 (EYVL L 110, s. 27).

2 Tämä kysymys on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat maidontuottaja Vorderbrüggen ja Hauptzollamt Bielefeld (jäljempänä HZA Bielefeld) ja joka koskee sitä, että viimeksi mainittu on kieltäytynyt myöntämästä Vorderbrüggenille lopullista erityistä viitemäärää sillä perusteella, että hän ei ole aloittanut maidontuotantoa ajoissa uudelleen.

Asiaa koskeva lainsäädäntö

3 Koska maito- ja maitotuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä 27 päivänä kesäkuuta 1968 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 804/68 (EYVL L 148, s. 13) säännellylle maito- ja maitotuotealalle on ominaista ylituotanto, maidon ja maitotuotteiden kaupan pitämisestä luopumista ja lypsykarjan tuotannon muuttamista koskevasta palkkiojärjestelmästä 17 päivänä toukokuuta 1977 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1078/77 (EYVL L 131, s. 1) säädettiin tarjonnan vähentämiseksi järjestelmä, jossa myönnetään palkkioita sellaisille maanviljelijöille, jotka luopuvat tilaltaan saatavan maidon ja maitotuotteiden pitämisestä kaupan tai muuttavat lypsykarjan lihaa tuottavaksi karjaksi.

4 Maitoalan kysynnän ja tarjonnan välisen jatkuvan epätasapainon vuoksi maito- ja maitotuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 804/68 muuttamisesta 31 päivänä maaliskuuta 1984 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 856/84 (EYVL L 90, s. 10) ja asetuksen N:o 804/68 5 c artiklassa tarkoitetun lisämaksun soveltamisesta 31 päivänä maaliskuuta 1984 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 857/84 (EYVL L 90, s. 13) otettiin käyttöön lisämaksujärjestelmä. Asetuksen N:o 804/68 5 c artiklan mukaan, sellaisena kuin se on lisättynä asetuksella N:o 856/84, lisämaksu peritään maitomäärästä, joka ylittää viitemäärän, joka määritetään joko tuottajan toimittaman maidon tai maitoa vastaavan tuotteen määrän tai ostajan viitevuoden aikana ostaman vastaavan määrän perusteella. Saksassa käyttöön otetun menettelyn mukaan lisämaksun suorittaa tuottaja.

5 Tuottajalla, joka oli antanut viitevuoden sisältäväksi ajaksi asetuksen N:o 1078/77 mukaisen sitoumuksen, ei ollut tuotantoa viitevuoden aikana, joten hän ei voinut saada alkuperäisen järjestelmän mukaista viitemäärää.

6 Yhteisöjen tuomioistuin katsoi asiassa 120/86, Mulder, 28.4.1988 antamassaan tuomiossa (Kok. 1988, s. 2321) ja asiassa 170/86, Von Deetzen, 28.4.1988 antamassaan tuomiossa (Kok. 1988, s. 2355), että asetus N:o 857/84, sellaisena kuin sitä oli täydennetty asetuksen N:o 804/68 5 c artiklassa tarkoitetun lisämaksun soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 16 päivänä toukokuuta 1984 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 1371/84 (EYVL L 132, s. 11), on pätemätön siltä osin kuin siinä ei säädetä viitemäärän myöntämisestä tuottajille, jotka eivät ole toimittaneet maitoa kyseisen jäsenvaltion valitseman viitevuoden aikana.

7 Näiden kahden tuomion seurauksena asetuksen N:o 857/84 muuttamisesta 20 päivänä maaliskuuta 1989 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 764/89 (EYVL L 84, s. 2) asetukseen N:o 857/84 lisättiin uusi 3 a artikla, jossa säädetään, että tälle yleisesti SLOM-tuottajiksi kutsutulle tuottajaryhmälle myönnetään tietyin edellytyksin erityinen viitemäärä.

8 Asetuksen N:o 857/84, sellaisena kuin se oli muutettuna asetuksella N:o 764/89, 3 a artiklan 3 kohdassa säädettiin erityisen viitemäärän lopullisesta myöntämisestä alun perin seuraavaa:

"Jos tuottaja voi toimivaltaista viranomaista tyydyttävällä tavalla todistaa 29.3.1989 alkavassa kahden vuoden määräajassa, että tuottaja tosiasiallisesti on aloittanut uudelleen suoramyynnin ja/tai toimitukset ja että nämä myynnit ja/tai toimitukset ovat viimeisen 12 kuukauden aikana olleet vähintään 80 prosenttia väliaikaisesta viitemäärästä, tuottajalle myönnetään lopullisesti erityinen viitemäärä — — " *

* — Tässä ja jäljempänä tuomiossa esitetyt lainaukset asetuksesta on suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska EYVL:ssä ei ole julkaistu suomenkielistä tekstiä.

9 Koska asetuksen N:o 857/84, sellaisena kuin se oli muutettuna asetuksella N:o 764/89, 3 a artiklan 1 ja 2 kohta todettiin pätemättömäksi asiassa C-189/89, Spagl, 11.12.1990 annetulla tuomiolla (Kok. 1990, s. I-4539) ja asiassa C-217/89, Pastätter, 11.12.1990 annetulla tuomiolla (Kok. 1990, s. I-4585), asetusta N:o 857/84 muutettiin tämän vuoksi 13.6.1991 annetulla neuvoston asetuksella N:o 1639/91 (EYVL L 150, s. 35). Viimeksi mainitun asetuksen 1 artiklan II kohdan c alakohdalla muutettiin myös asetuksen N:o 857/84 kyseisen säännöksen 3 kohtaa siten, että kyseisessä kohdassa todetaan muutoksen jälkeen seuraavaa:

"Jos tuottaja voi toimivaltaista viranomaista tyydyttävällä tavalla todistaa 29.3.1989 alkavassa kahden vuoden määräajassa tai 1 kohdan viimeisessä alakohdassa tarkoitetussa tapauksessa 1.7.1991, edellyttäen, että lisämaksujärjestelmän voimassaoloaikaa jatketaan, että tuottaja tosiasiallisesti on aloittanut uudelleen suoramyynnin ja/tai toimitukset ja että nämä myynnit ja/tai toimitukset ovat olleet viimeisen 12 kuukauden aikana vähintään 80 prosenttia väliaikaisesta viitemäärästä, tuottajalle myönnetään lopullisesti erityinen viitemäärä — — "

10 Asetusta N:o 1546/88, jolla korvattiin asetus N:o 1371/84, muutettiin edellä mainituissa asioissa Mulder ja Von Deetzen annettujen tuomioiden johdosta asetuksella N:o 1033/89.

11 Asetuksen N:o 1546/88 3 a artiklan 3 kohdassa, sellaisena kuin tämä artikla on lisättynä asetuksella N:o 1033/89, säädetään SLOM-tuottajien osalta seuraavaa:

"Tuottajan on ennen 29.3.1991 näytettävä toimivaltaiselle viranomaiselle jäsenvaltion määrittelemien yksityiskohtaisten säännösten mukaisesti, että hän on tosiasiallisesti aloittanut uudelleen maidon suoramyynnin ja/tai toimitukset vähintään 12 kuukautta aikaisemmin.

Toimivaltainen viranomainen määrittää maidon tai maitotuotteiden suoramyynnin ja/tai maidon tosiasiallisten toimitusten määrän näytön esittämistä edeltävien 12 kuukauden aikana ottaen huomioon tuotantorytmin kehityksen, kausivaihtelut ja kaikki poikkeukselliset olot — — " **

Pääasia

12 Vorderbrüggen antoi maidontuottajana asetuksen N:o 1078/77 mukaisen sitoumuksen olla pitämättä maitoa kaupan ajanjaksona, joka päättyi 25.9.1985.

13 Toimivaltainen viranomainen antoi Vorderbrüggenin 28.6.1989 esittämän hakemuksen perusteella 1.8.1989 todistuksen, jonka mukaan hän täytti hakemansa väliaikaisen erityisen viitemäärän myöntämisedellytykset.

14 Sen jälkeen, kun Vorderbrüggen oli 23.8.1990 aloittanut maidontuotannon uudelleen, toimivaltainen meijeriosuuskunta ilmoitti hänelle 29.8.1990 päivätyllä kirjeellään hänen väliaikaisen erityisen viitemääränsä määrän.

15 HZA Bielefeld ilmoitti Vorderbrüggenille 12.7.1991, että lopullisen erityisen viitemäärän määritteleminen edellytti asetuksen N:o 1546/88 3 a artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti, sellaisena kuin tämä artikla on lisättynä asetuksella N:o 1033/89, maidontuotanto olisi aloitettu uudelleen ennen 29.3.1990.

** — Suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska EYVL:ssä ei ole julkaistu suomenkielistä tekstiä.

16 Tämän vuoksi HZA Bielefeld hylkäsi 25.9.1991 tekemällään päätöksellä Vorderbrüggenin 27.8.1991 esittämän hakemuksen lopullisesta erityisestä viitemäärästä sillä perusteella, että hän ei ollut aloittanut maidontuotantoaan ajoissa uudelleen.

17 Koska pääasian valittajan valitus tästä päätöksestä hylättiin, hän haki päätökseen muutosta 5.3.1992 Finanzgericht Düsseldorfissa.

18 Valituksensa tueksi Vorderbrüggen väittää pääasiallisesti, että asetuksen N:o 857/84 3 a artiklan 3 kohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1639/91, ei aseteta määräaikaa ensimmäiselle toimitukselle. Koska tässä säännöksessä ei aseteta mitään lisäedellytystä, josta lopullisen erityisen viitemäärän myöntäminen riippuisi, asetuksen N:o 1546/88 3 a artiklan 3 kohdalla, sellaisena kuin tämä artikla on lisättynä asetuksella N:o 1033/89, ei ole mitään oikeudellista perustaa.

19 Pääasian valittaja väittää seuraavaksi, että EY:n perustamissopimuksen 155 artiklassa ei anneta komissiolle toimivaltaa antaa asetuksen N:o 1546/88 3 a artiklan 3 kohtaa, sellaisena kuin tämä artikla on lisättynä asetuksella N:o 1033/89.

20 Lopuksi pääasian valittaja katsoo, että hänen oikeutensa saada lopullinen viitemäärä perustuu asetuksen N:o 1639/91 1 artiklan II kohdan c alakohtaan, jota sovelletaan häneen, koska se tuli voimaan 28.3.1991.

21 HZA Bielefeld väittää sitä vastoin, että asetuksen N:o 1546/88 3 a artiklan 3 kohdan ensimmäinen kohta, sellaisena kuin tämä artikla on lisättynä asetuksella N:o 1033/89, on pätevä, koska EY:n perustamissopimuksen 189 artiklassa annetaan komissiolle valtuudet antaa tehtäviensä täyttämiseksi tarpeellisia asetuksia ja koska komission on tätä tehtäväänsä täyttäessään huolehdittava perustamissopimuksen 155 artiklan nojalla siitä, että toimielinten perustamissopimuksen nojalla antamia säännöksiä noudatetaan.

22 Neuvosto on HZA Bielefeldin mukaan siirtänyt toimivaltaansa komissiolle asetuksen N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1639/91, 3 a artiklan 4 kohdan toisen alakohdan ensimmäisen lauseen hengen ja tavoitteen perusteella. Vaikka asetuksen N:o 1546/88 3 a artiklan 3 kohta, sellaisena kuin tämä artikla on lisättynä asetuksella N:o 1033/89, olisi pätemätön, muutetun asetuksen N:o 857/84 3 a artiklan 3 kohdan viimeisessä virkkeessä edellytetään kaiken väärinkäytön estämiseksi, että asianomaisella tuottajalla on ollut tuotantotoimintaa 12 kuukauden ajan.

Ennakkoratkaisukysymys

23 Koska Finanzgericht Düsseldorf katsoi, että lopullinen erityinen viitemäärä on mahdollista myöntää ainoastaan, jos asetuksen N:o 1546/88 3 a artiklan 3 kohta, sellaisena kuin tämä artikla on lisättynä asetuksella N:o 1033/89, on pätemätön, se päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Onko asetuksen N:o 1546/88, sellaisena kuin on muutettuna asetuksella N:o 1033/89, 3 a artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta pätevä siltä osin kuin siinä vaaditaan asetuksen N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksilla N:o 764/89 ja N:o 1639/91, 3 a artiklan 3 kohdan ensimmäisessä virkkeessä asetettujen edellytysten lisäksi, että tuottaja on tosiasiallisesti aloittanut uudelleen maidon suoramyynnin ja/tai sen toimittamisen viimeistään 12 kuukautta aikaisemmin?"

24 Kansallinen tuomioistuin pyrkii kysymyksellään selvittämään, onko asetuksen N:o 1546/88 3 a artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta, sellaisena kuin tämä artikla on lisättynä asetuksella N:o 1033/89, pätevä sen vuoksi, että on epäselvää, onko komissiolla oikeus asettaa erityisen viitemäärän lopullisen myöntämisen edellytykseksi, että tuottaja on tosiasiallisesti aloittanut uudelleen maidon suoramyynnin ja/tai toimitukset vähintään 12 kuukautta aikaisemmin.

Asetuksen N:o 857/84 3 a artiklan 3 kohdan, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1639/91, tulkinta

25 Ennen kuin otetaan kantaa siihen, onko asetuksen N:o 1546/88 3 a artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta, sellaisena kuin tämä artikla on lisättynä asetuksella N:o 1033/89, pätemätön komission puuttuvan toimivallan vuoksi, on tutkittava, voidaanko tätä säännöstä tulkita asetuksen N:o 857/84 3 a artiklan 3 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti, sellaisena kuin tämä on muutettuna asetuksella N:o 1639/91 (ks. asia C-98/91, Herbrink, tuomio 27.1.1994, Kok. 1994, s. I-223, 9 kohta).

26 Komissio on nimittäin katsonut, että muutetun asetuksen N:o 1546/88 3 a artiklan 3 kohdan ensimmäisellä alakohdalla ei lisätä mitään muutetun asetuksen N:o 857/84 3 a artiklan 3 kohdan ensimmäisen virkkeen aineellisiin säännöksiin ja että näillä kahdella säännöksellä on ensimmäistä toimitusta koskevan määräajan vahvistamisen osalta sama normatiivinen sisältö.

27 Asetuksen N:o 857/84 3 a artiklan 3 kohdan ensimmäisessä virkkeessä, sellaisena kuin tämä kohta on muutettuna asetuksella N:o 1639/91, asetetaan erityisen viitemäärän lopulliselle vahvistamiselle kaksi edellytystä. Tuottajan on ensinnäkin näytettävä toteen, että hän on aloittanut uudelleen toimitukset 29.3.1989 ja 29.3.1991 välisenä aikana; toiseksi toimitusten määrän on 12 viimeksi kuluneen kuukauden aikana oltava vähintään 80 prosenttia väliaikaisesta viitemäärästä.

28 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 41 kohdassa, tämä viimeksi mainittu edellytys eli se, että myyntiä on ollut tietyn verran viimeisten 12 kuukauden aikana, ei merkitse millään tavoin velvollisuutta aloittaa toimitukset uudelleen viimeistään tämän ajanjakson alkaessa eli viimeistään 29.3.1990. Tämän 12 kuukauden ajanjakson tarkoituksena on nimittäin mahdollistaa se, että lopullisen erityisen viitemäärän myöntämistä varten voidaan arvioida, kuinka suurta osaa hyväksytystä tuotantomäärästä viitemäärää hakeneen tuottajan maidontuotanto tosiasiallisesti vastaa.

29 Näin ollen asetuksen N:o 857/84 3 a artiklan 3 kohdan ensimmäisessä virkkeessä, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1639/91, ei säädetä toimitusten aloittamisesta erityisen viitemäärän myöntämisen osalta eikä sitä voida tulkita siten, että sen vastaista olisi aloittaa toimitukset uudelleen tämän päivämäärän jälkeen.

30 Vaikka asetuksen N:o 857/84 3 a artiklan 3 kohdan, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1639/91, tulkinnasta ei näin ollen ilmene, että tässä säännöksessä velvoitettaisiin tuottaja noudattamaan myynnin uudelleen aloittamista koskevaa määräpäivää ja että hänen aloittaessaan tuotannon uudelleen tämän määräpäivän jälkeen hänelle ei enää myönnettäisi lopullista erityistä viitemäärää, tämän tulkinnan perusteella ei voida myöskään katsoa, että säännöksellä valtuutettaisiin komissio vahvistamaan tällainen uudelleen aloittamista koskeva määräpäivä asetuksen N:o 1546/88 3 a artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa, sellaisena kuin tämä artikla on lisättynä asetuksella N:o 1033/89.

Komission toimivalta

31 Tältä osin on todettava, että vaikka EY:n perustamissopimuksen 43 artiklan 3 kohdassa annetaan neuvostolle toimivalta ottaa käyttöön tietyn alan yhteinen markkinajärjestely, neuvosto voi EY:n perustamissopimuksen 145 artiklan nojalla joko siirtää komissiolle toimivallan antamiensa sääntöjen täytäntöönpanoon tai pidättää itselleen oikeuden käyttää välitöntä täytäntöönpanotoimivaltaa.

32 Näin ollen perustamissopimuksen 145 artiklassa annetaan neuvostolle ja valtuutuksen kautta komissiolle toimivalta antaa samankaltaisia säännöksiä tietyn säännöstön noudattamisen varmistamiseksi.

33 Neuvosto vahvistaa asetuksen N:o 804/68 5 c artiklan 6 kohdan mukaan, sellaisena kuin tämä artikla on lisättynä asetuksella N:o 856/84, "säännöt tämän artiklan

soveltamisesta ja erityisesti viitemäärien määrittämisestä sekä — — maksujen määrästä", kun taas saman asetuksen 5 c artiklan 7 kohdan mukaan komissio antaa "yksityiskohtaiset säännöt tämän artiklan soveltamisesta — — 30 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen".

34 Tämän toimivallan jakoa koskevan järjestelmän mukaisesti neuvosto on antanut asetuksen N:o 857/84 yleiset soveltamissäännöt ja komissio säätänyt asetuksen N:o 1546/88 soveltamista koskevista yksityiskohdista; näitä asetuksia muutettiin viimeksi asiassa Mulder ja asiassa Von Deetzen annettujen tuomioiden johdosta, jotta SLOM-tuottajat voitaisiin ottaa mukaan lisämaksujärjestelmään.

35 Muutetun asetuksen N:o 804/68 5 c artiklan 6 ja 7 kohdassa erotetaan yleiset soveltamissäännöt, joihin kuuluvat muun muassa asetuksesta N:o 857/84 ilmenevät viitemäärien ja erityisten viitemäärien määrittelyä koskevat yleiset soveltamissäännöt, ja toisaalta komission annettavaksi varatut yksityiskohtaiset soveltamissäännöt, ja tämän jaottelun perusteella on syytä huomauttaa, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan komissiolla on käyttäessään neuvoston sille siirtämää toimivaltaa yhteisen maatalouden markkinajärjestelyn toteuttamiseksi oikeus antaa kaikki säädetyn järjestelmän asianmukaisen toiminnan edellyttämät yksityiskohtaiset soveltamissäännöt, kunhan ne eivät ole perussäädöksen tai neuvoston antamien soveltamissäännösten vastaisia (ks. asia C-358/88, Hopermann, tuomio 2.5.1990, Kok. 1990, s. I-1687, 8 kohta).

36 Näissä rajoissa neuvosto voi heti, kun se on antamassaan perusasetuksessa vahvistanut käsiteltävää asiaa koskevat olennaiset säännöt, siirtää komissiolle yleisen toimivallan niiden soveltamista koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen antamiseen ilman, että sen on tarpeen täsmentää siirretyn toimivallan keskeistä sisältöä, ja säännös, jossa kyseinen valtuutus ilmaistaan yleisesti, on riittävä perusta kyseiselle toimivallan siirrolle (asia C-240/90, Saksa v. komissio, tuomio 27.10.1992, Kok. 1992, s. I-5383, 41 kohta).

37 Näin ollen asetuksen N:o 804/68 5 c artiklan 7 kohdassa, sellaisena kuin tämä artikla on lisättynä asetuksella N:o 856/84, annetaan komissiolle oikeus asettaa lisäedellytyksiä, kunhan ne ovat neuvoston itsensä asetuksessa N:o 857/84 antamien soveltamissäännösten mukaisia ja kunhan niillä varmistetaan viitemääriä koskevan järjestelmän asianmukainen toiminta.

38 Koska mikään ei viittaa siihen, että neuvoston asetuksen N:o 857/84 3 a artiklan 3 kohdan ensimmäisessä virkkeessä, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1639/91, asetetut edellytykset olisivat tyhjentäviä, tässä säännöksessä ei näin ollen poissuljeta sitä, että komissio voisi täydentää näitä edellytyksiä säätämällä muista niiden kanssa yhteensopivista edellytyksistä. Asetuksen N:o 1546/88 3 a artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa, sellaisena kuin tämä artikla on lisätty asetuksella N:o 1033/89, vahvistettu määräpäivä 29.3.1991 täyttää tämän viimeksi mainitun yhteensopivuutta koskevan kriteerin, kuten julkisasiamies on tuonut esille ratkaisuehdotuksensa 71 kohdassa.

39 Tällainen toimitusten vähimmäiskestoa koskeva lisäedellytys on myös tarpeen maitokiintiöjärjestelmän asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi.

40 Asetuksen N:o 1033/89 neljännen perustelukappaleen mukaan on annettava menettelysäännöksiä ja muun muassa vahvistettava määräaikoja, jotta asetuksen N:o 857/84 3 a artiklan säännökset pannaan täytäntöön siten, että kaikkien osapuolten oikeuksien ja velvollisuuksien noudattaminen varmistetaan.

41 Määräaikavaatimuksen avulla voidaan sovittaa yhteen se, että maidontuotanto väistämättä lisääntyy, kun lisämaksujärjestelmää ryhdytään soveltamaan myös SLOM-tuottajiin, ja toisaalta asetuksen N:o 764/89 viidennessä perustelukappaleessa ilmaistu huoli siitä, ettei maitotuotemarkkinoiden herkkää vakautta vaaranneta.

42 Jotta voidaan välttää spekulatiiviset toimet, jotka koostuvat siitä, että tuotanto aloitetaan uudelleen, jotta saataisiin erityinen lopullinen viitemäärä ainoastaan siinä tarkoituksessa, että se voidaan myydä jollekulle muulle, käsiteltävässä asiassa kyseessä olevan kaltaisen määräajan olemassaolo on tietynlainen tae siitä, kuinka tosissaan SLOM-järjestelmän mukainen tuensaaja on tuotannon uudelleenaloittamisen suhteen, ja hänen todellisesta kyvystään aloittaa tuotanto uudelleen.

43 Edellä esitetyn perusteella kansalliselle tuomioistuimelle on vastattava, että esitetyn kysymyksen tarkastelussa ei tullut esille mitään sellaista, joka voisi vaikuttaa asetuksen N:o 1546/88 3 a artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan pätevyyteen, sellaisena kuin tämä artikla on lisättynä asetuksella N:o 1033/89, siltä osin kuin tässä säännöksessä edellytetään maidon toimitusten aloittamista tosiasiallisesti uudelleen ennen 29.3.1990.

Oikeudenkäyntikulut

44 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneelle komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

on ratkaissut Finanzgericht Düsseldorfin 13.11.1996 tekemällään päätöksellä esittämän kysymyksen seuraavasti:

Esitetyn kysymyksen tarkastelussa ei tullut esille mitään sellaista, joka voisi vaikuttaa asetuksen (ETY) N:o 804/68 5 c artiklassa tarkoitetun lisämaksun sovel-

tamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 3 päivänä kesäkuuta 1988 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1546/88 3 a artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan pätevyyteen, sellaisena kuin tämä artikla on lisättynä 20.4.1989 annetulla komission asetuksella N:o 1033/89, siltä osin kuin tässä säännöksessä edellytetään maidon toimitusten aloittamista tosiasiallisesti uudelleen ennen 29.3.1990.

Hirsch Mancini Schintgen

Julistettiin Luxemburgissa 16 päivänä joulukuuta 1998.

R. Grass G. Hirsch

kirjaaja toisen jaoston puheenjohtaja